

نمودها و ضرورت‌های احداث محلاتی موسوم به سنتی جدید در شهر تبریز

یاسر نریمان پور ملکی^{۱*}، مریم سینگری^۲

۱- کارشناس ارشد مهندسی معماری yaser.narimanpour@gmail.com

۲- گروه مهندسی معماری، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد تبریز M.singery_iat@live.com

چکیده

در دنیای در حال جهانی شدن، تبریز می‌تواند به دنبال بازیابی و باز تعریف جایگاه گذشته اجتماعی و فرهنگی خود باشد نقش تأثیرگذاری محلات بافت قدیم تبریز در تعاملات ویژه اجتماعی و فرهنگی گذشته این شهر واقعیتی غیرقابل انکار است. بنا بر این تبریز اگر به دنبال بازیابی جایگاه گذشته خود است. بایستی با باز زنده سازی محلات بافت قدیمش به بازیابی این جایگاه ویژه در خود بپردازد محله‌های موسوم به سنتی جدید به شکل شهرک‌های چند منظوره و خوداتکاء، بنیانی برای طراحی محله‌های سنتی در عصر جدید است هدف این الگوی طراحی تلفیق توصیه‌های اجتماعی، محیطی و فرهنگی، دهه اخیر با ویژگی‌های سنتی شهرها در مرکز محله و فضای عمومی شهرها تعریف شده است لذا در این پژوهش به نمودها و ضرورت‌های احداث محلاتی موسوم به سنتی جدید در شهر تبریز می‌پردازیم. که یافته‌های این تحقیق نشان می‌دهد که محله گرایی موسوم به سنتی جدید فرصتی برای باززنده‌سازی مجدد جایگاه ویژه فرهنگی و اجتماعی منطقه ایی و فرامنطقه ای در شهر تبریز است.

واژه‌های کلیدی: محله، محلات بافت قدیم تبریز، محلات موسوم به سنتی جدید

۱- مقدمه

شهر تبریز مدت‌ها راه اصلی ارتباطی و تجاری کشور با اروپا و غرب محسوب می‌شد به دفعات متعدد پایتختی ایران و سالهای مدیدی به دارالسلطنه و دومین شهر ایران مشهور بود. چنین وضعیتی در گذشته جایگاه ویژه فرهنگی، اجتماعی به این شهر و بخشیده است.

در دنیای در حال جهانی شدن، تبریز می‌تواند به دنبال بازیابی و باز تعریف جایگاه گذشته خود باشد. زیرا جایگاه منطقه‌ای کلان شهر تبریز در حوزه فرهنگی و اجتماعی منطقه آذربایجان و استان‌های شمال غربی کشور و همچنین جایگاه فرامنطقه ای آن در تبادلات و تعاملات اجتماعی با حوزه‌های کم و بیش همگن فرهنگی کشورهای همسایه بخصوص آذربایجان و ترکیه از اهمیت قابل توجهی برخوردار است. در این میان نقش محلات بافت قدیم تبریز در تعاملات اجتماعی و فرهنگی منطقه ایی و فرامنطقه ای گذشته این کلان شهر واقعیتی غیرقابل انکار است. زیرا از خصوصیات مهم اجتماعی و فرهنگی تبریز، نقش فضاهای شهر علل خصوص محلات در میزان تعاملات اجتماعی و فرهنگی این شهر است [۱]. و به طور کلی مراکز محلات تبریز به عنوان فضاهای عمومی و شهری هرواحد مسکونی به شمار می‌روند [۲]. پس براین اساس اگر تبریز به دنبال بازیابی جایگاه گذشته ویژه اجتماعی و فرهنگی منطقه‌ای و فرامنطقه ای خود است. باید از هرگونه گسترش در محلات با مفهوم جدید بدون مدنظر قرار دادن ویژگی‌ها و ساختار محلات بافت قدیم جلوگیری کند.